Agenda Provinciale Raad voor de Leefomgeving

Datum	: 25 november 2026
Tijd	: 13.00 – 16.00 uur
Locatie	: Kantoor BrabantAdvies
Deelnemers	: Berend de Vries (voorzitter), Caro van de Venne, Erlend Deckers, Ferry van de Mosselaer, Floris Alkemade, Frank van Mil, Jan Janse, Peter Verlaan, Susanne Agterbosch (vanaf 14.00)
BrabantAdvies	: Ruud Leeijen (secretaris), Paul de Beer (vanaf 14:00)
Gasten	: Sophie Loonen (BrabantKennis)
Verhinderd	: Jannemarie de Jonge, Sander Groenen

---

1. **Vaststellen agenda, verslag PRL 16 september 2026** (bijlage 1) (13.00 – 13.05 uur)

2. **Actualiteiten en mededelingen** (13.05 – 13.15 uur)
   - Uitnodiging nieuwjaarsborrel BrabantAdvies 14 januari 15.30
   - PRL gaat adviseren over de NRD Uitvoeringsprogramma Regionaal Plan Energiesystemen West-Brabant (bijlage 2)
   - Terugblik bijeenkomst landelijk gebied 20 oktober 2026 tijdens Dutch Design Week (bijlage 3)
   - Definitief werkplan BrabantAdvies (bijlage 4)
   - Impact en beweging adviezen

3. **Keuzes voor de Brabantse leefomgeving** (13.15 – 16.00 uur)
   Welk Brabant willen we zijn? Wonen, energie, economie, natuur, landbouw en defensie vragen om dezelfde ruimte, en niet alles kan overal tegelijk. De provincie Noord-Brabant bundelt momenteel haar bestaande beleid in een beleidsneutrale Omgevingsvisie (bijlage 5). Juist die bundeling laat zien waar het huidige beleid schuurt, en dat een gedeeld beeld ontbreekt van waar Brabant naartoe groeit. In aanloop naar het bestuursakkoord 2027 werkt de Provinciale Raad voor de Leefomgeving toe naar een advies over keuzes voor de Brabantse leefomgeving, zoals vastgelegd in ons werkplan 2027 (zie kader hieronder).

   Dat er keuzes nodig zijn, agendeert ook BrabantKennis. In de verkenning Brabant van Overmorgen ging BrabantKennis langs vier thema's in gesprek over het Brabant van 2040: druk op de ruimte, veranderende samenleving, economie en geopolitiek, en digitalisering en technologie. BrabantKennis presenteert wat de verkenning opleverde. Ter inspiratie kun je vooraf de BrabantKennispodcast met politicoloog Tom van der Meer beluisteren, over waarom politieke moed begint bij een waardenstrijd (klik hier).

   Vervolgens gaan we met de raad in gesprek. Richting 2050 komt er veel op Brabant af. Denk aan de energietransitie, woningbouw buiten het bestaande stedelijk gebied, veranderingen in de landbouw rond natuurgebieden, water en de ruimtevraag van defensie. Die veranderingen kunnen het Brabantse landschap aantasten. Ze bieden ook kansen om het te versterken, als opgaven slim met elkaar worden verbonden. Dat begint bij de vraag wat we in Brabant van waarde vinden en willen behouden.

In deze vergadering zetten we die eerste stap. De begeleidende presentatie (bijlage 6) geeft achtergrondinformatie over het huidige provinciale beleid en de vraagstukken die spelen. Drie vragen staan centraal:

- Wat komt er richting 2050 op Brabant af? Welke veranderingen raken de leefomgeving het meest, en waar zitten de grootste kansen en bedreigingen?
- Wat vinden we waardevol in Brabant? Welke waarden willen we behouden of versterken, en waarover zijn we het eigenlijk al eens?
- Wat vraagt dit van de rol van de provincie, richting gemeenten, regio's en waterschappen?

De antwoorden zijn bouwstenen voor een zelfbeeld van Brabant. In het vervolg werken we ze verder uit met voorbeelden uit de praktijk, waarin het is gelukt om opgaven te verbinden en het landschap te versterken. Daarvoor zijn we in gesprek met KruitKok Landschapsarchitecten.

Tot slot bespreken we het proces. We willen het advies rond de Statenverkiezingen van maart 2027 opleveren, als input voor het bestuursakkoord. In welke vorm en op welk moment heeft ons advies de meeste invloed op het bestuursakkoord? Kiezen we voor een bijeenkomst, een publicatie of een combinatie, en wie betrekken we daarbij?

Uit het werkplan 2027: Keuzes voor de Brabantse leefomgeving
Welke ruimtelijke keuzes vraagt Brabant van het nieuwe bestuur? De beleidsneutrale Omgevingsvisie die begin 2027 wordt vastgesteld, bundelt het bestaande beleid zonder nieuwe keuzes te maken. Juist die bundeling maakt zichtbaar wat nog open ligt. Wonen, energie, natuur, landbouw, defensie en water vragen om dezelfde ruimte, en niet alles kan overal. Voor de Provinciale Raad voor de Leefomgeving (PRL) is dat de aanleiding om vooruit te kijken naar het bestuur dat straks aan zet is. In aanloop naar het bestuursakkoord adviseren we over de keuzes die de Brabantse leefomgeving vraagt. We kijken hoe sturend de provincie durft te zijn op de grote ruimtelijke transities, hoe dat past bij de Brabantse traditie van samen puzzelen met regio's en gemeenten, en op welke onderwerpen het tijd is voor een duidelijke keuze. Daarbij pakken we de vraag op die de provincie zelf stelt in haar uitvraag: wat voor Brabant willen wij zijn, en hoe vertalen we het denken vanuit waarden in keuzes die vertrouwen en draagvlak houden? Zo laten we zien dát keuzes nodig zijn, zonder voor te schrijven welke. Verbeelding en kaarten kunnen dat gesprek scherper maken. We verkennen wat ontwerpkracht en het betrekken van BrabantKennis vanuit het Brabant van Overmorgen aan dit advies toevoegt.

4. Rondvraag en sluiting

Vergaderschema 2027

Datum	Tijd	Locatie	BVV
Woensdag 13 januari	14.00 – 16.30 uur	Den Bosch	
Woensdag 17 maart	14.00 – 16.30 uur	Den Bosch	
Woensdag 12 mei	14.00 – 16.30 uur	Den Bosch	
Woensdag 21 juli	14.00 – 16.30 uur	Den Bosch	
Woensdag 22 september	14.00 – 16.30 uur	Den Bosch	
Woensdag 17 november	14.00 – 16.30 uur	Den Bosch	

Verhinderingen graag doorgeven aan info@brabantadvies.com